

Sedan urminnes tider - långt innan Vässarö kom i Scouternas ägo - så har ön varit fylld av legender, mystiska ting och magiska väsen. Scouterna som under 80 år gjort ön till sin, har varit lyckligt ovetande om öns förflutna och om de hemligheter som finns dolda på ön - för den som öppnar sitt sinne.

År 1943 då Scouterna intog Vässarö stängdes porten till det förflutna.

Nu i sommar ska den åter öppnas.

Kom och hjälp oss skriva ett nytt kapitel i historien om Vässarö.

Tiden är kommen - tillsammans ska vi avslöja Vässarös hemlighet.

Program PM: Den hemlighetsfulla ön - Distriktsläger 2023

Senast uppdaterat: 2023-04-15

Här kommer en första version av program-PM för Stockholms distriktsläger 2023.

Här hittar ni en kortfattad överblick av vårt gemensamma lägerprogram. Lägerprogrammet för respektive åldersgrupp (gren) beskrivs i varsin bilaga. Längst bak finns en karta av Vässarö som visar var platserna vi refererar till i PM:et ligger.

Notera att det i var och en av bilagorna finns en ruta som heter "Missa inte!" Där finns information om förberedelser inför lägret och påminnelser som det är bra att ta del av redan nu när ni planerar er lägervistelse och skriver packlistor till lägerdeltagarna och för kårens material.

På en del ställen i PM:et finns hemlig information. Lägret och Vässarö är hemlighetsfulla och den hemliga informationen ska inte delas med era scouter. Men det går så klart bra att dela den med pålitliga ledare.

Innehåll

I. Temat.....	2	Bilaga 1 - Gemensamt lägerprogram.....	5
II. Temabyrn	2	Bilaga 2 - Spårarprogram	7
III. Vässarös Konfidentiella Dagblad.....	2	Bilaga 3 - Upptäckarprogram	9
IV. Lägerprogrammet	3	Bilaga 4 - Äventyrarprogram.....	12
V. Lägermärken.....	3	Bilaga 5 - Utmanarprogram	16
VI. Lägerminnen	3	Bilaga 6 - Kartor över Vässarö.....	20
VII. Guldkant.....	4		
VIII. Utvärdering	4		

I. Temat

Sedan urminnes tider har Vässarön i norra Roslagen varit fylld av legender, mystiska ting och märkliga historiska sammanträffanden. Men något hände när Scouterna tog över Vässarön år 1943. En port till det förflutna förseglades. För gott, tycktes det, men det finns de som påstår att porten nu åter öppnats.

Men ingen tycks veta vem som öppnat porten och vad som kommit genom den. Vad vi vet är att en grupp som kallar sig explologer nu rör sig på ön. Kanske var de inblandade? Explologerna planerar för ett museum om Vässarös historia men verkar ha problem med att ordna upp röran i tids- och rumsväven. De skulle verkligen behöva scouternas hjälp för att färdigställa museet till den stora invigningen. Visst vill du vara med och hjälpa till?

Väl mött på distriktslägret i sommar!

II. Temabyn

Ni hittar Explolog-kontoret och museet mitt på ön nedanför Tunet i anslutning till Markan. Explolog-kontoret har öppet och bemannas av minst en explolog kl. 9.00 - 11.30, kl 13.30 - 16.30 och kl. 18.30 -20.30 de flesta dagarna (när det inte är gemensamt lägerprogram för alla på lägret).

I Ladan intill Explolog-kontoret finns temabyns populära café och galleri där det finns färskt kaffe och annat gott. Här är det en ny vernissage varje dag av de främsta porträtten av explologerna. De flesta lägerdagarna har caféet öppet samma tider som Explolog-kontoret, men det stänger senare - kl. 22.00.

Uppe vid Tunet utanför Lillgårn finns lägrets infotält där ni får svar på alla era frågor om lägerprogrammet. Här kan ni boka Vässaröprogram och (mot något i pant) låna picknickfiltar, spel och pyssel till era Spårare och Upptäckare. Infotältet är öppet samma tider som Explolog-kontoret.

Äventyrarna har ett eget tält med spel mm intill temabyn. Äventyrartältet är öppet samma tider som caféet de dagar då Äventyrarna inte har grenaktiviteter. Det stänger kl. 22.00.

Utmanarna har sin egen, mer avskilda plats med spel mm i Cirkus. Cirkus har främst öppet på kvällarna och stänger kl. 24.00 (se öppettider i Utmanarprogrammet i bilaga 5).

Varje gren har en egen uppgiftsbok som er lägerchef hämtar ut till kårens alla deltagare i infotältet på Lillgårn (det är olika böcker för olika åldersgrupper). De som klarat alla uppdrag i boken kan hämta ut lägrets hett eftertraktade uppgiftsmärke hos explologerna på kontoret.

III. Vässarös Konfidentiella Dagblad

En viktig del av lägret är vår populära tidning med guldorn och anekdoter om det som händer på lägret. Missa inte våra tidningsbud som delar ut första numret vid Strömsvikens brygga innan ni stiger på båten ut till Vässarö.

Under resten av lägerveckan är ni i kåren själva tidningsbud. På morgonen hämtar ni ut ett kuvert med kårens tidningar när ni hämtar era frukostfrallor på Intendenturen. Ni ansvarar för att dela ut en tidning per tält i lägerbyn. Upplagan är fyra lägerdeltagare per tidning. Tanken är att alla ska få möjlighet att läsa tidningen innan eller under frukosten.

OBS! Vi efterlyser en eller två duktiga skribenter för att få ihop tidningen under andra lägerveckan. Hör av er till oss i lägerkommittén om ni kan hjälpa till på lako-ssd@scoutkansliet.se.

IV. Lägerprogrammet

Lägerprogrammet består av fem typer av aktiviteter som beskrivs nedan. I bilagorna beskrivs även programmet gren för gren.

- * **Gemensamma lägeraktiviteter** som invigning och avslutning (separat för Spårarprogrammet), öppet hus hos kårerna och ett gemensamt lägerbål, se bilaga 1.
- * **Grenprogram** med hel- eller halvdagsaktiviteter samt grenvis kvällsaktiviteter, se bilaga 2 till 5.
- * Möjlighet att delta i **centralt bokat Vässaröprogram** som segling, paddling och trapperspår, vilket genomförs avdelningsvis och meddelas på kårledarsamlingen den 4 maj. Ni kan tacka ja eller nej till passen ni erbjuds.

Tanken är att de äldre scouterna har sina grenaktiviteter i början av lägerveckan för att lära känna varandra. Mot slutet av veckan har de möjlighet att genomföra fler aktiviteter ur Vässarös program. De yngre scouterna har mest Vässaröprogram i början på veckan och sina grenaktiviteter i slutet, när de börjar känna sig hemma på ön.

- * **Eget program:** Ta del av [Vässarös stora utbud av programaktiviteter](#) (t.ex. naturspår, samarbetsglänta, hinderbana) som bokas först på plats på Vässarö i infotältet vid Lillgårn. Det kommer även att finnas möjlighet att låna roliga spel och pyssel i infotältet (Spårare och Upptäckare), Äventyrartältet och i Cirkus för Utmanarna.
- * På lägret erbjuds också ett **ledarprogram** med ett antal aktiviteter som även Utmanare är välkomna att delta i. Under båda lägerveckorna hålls kursen Leda scouting under eftermiddagen dag 3 och förmiddagen dag 4. Anmäl er på [Scouternas folkhögskola](#), först till kvarn!

På grendagarna i början av året uppmuntrade vi er deltagare att fundera på om ni skulle kunna erbjuda några programpass, inte minst ledarprogram. Under första lägerveckan har vi nu fått in morgonmeditation, en guidad naturvandring och fyra informationpass om Eldstaden - scouternas ramverk för hållbart ledarskap (läs mer i bilaga 1).

Vi ser gärna fler initiativ av detta slag från er – inte minst under andra lägerveckan. Låt oss veta om ni kan tänka er att arrangera en öppen morgongympa, ett yogapass, en insektsexkursion, ett avancerat knoppass eller något annat. Ni får i så fall själva välja hur många gånger, hur många deltagare ni kan ta emot och vilken tid som passar bäst. Hör av er till lako-ssd@scoutkansliet.se.

V. Lägermärken

Det finns två märken på lägret.

- **Lägermärket:** När er lägerchef checkar in i infotältet vid Lillgårn får ni kårens alla lägermärken. Ni arrangerar egna ceremonier för utdelning av lägermärket till era Spårare och Upptäckare. För Äventyrare och Utmanare erbjuds en mäktig gemensam märkesutdelningsceremoni vid scenen i temabyn kl. 21.00 på kvällen dag 6 (ni har med egna lägermärken till er avdelning).
- **Uppgiftsmärket:** När ni utfört alla uppdrag och fyllt i er uppdragsbok så kan uppgiftsmärket hämtas ut hos explogerna i temabyn. Varje gren har en egen uppgiftsbok som även ledare kan fylla i.

VI. Lägerminnen

- **Hemligt:** När ni går av båten i Djuphamn så möts ni en bit bort upp av en välkomstkommitté som delar ut en lägerbuff (bandana) i scouternas eller ledarnas (samt kårfunktionärernas) grenfärg. Det är roligt och praktiskt om alla lägerdeltagare alltid har på sig sin buff så alla på lägret kan se vilken gren ni tillhör. Buffen kan bäras som ett armband, ett benband, runt halsen, på huvudet, runt kepsen eller på många andra sätt - så länge den är synlig och alla kan se vilken gren du tillhör.
- **Hemligt:** Väl på plats på Vässarö kommer er kår även att få ett kårattribut som ni gör till ert under veckan och skapar ett lägerminne ni får med er hem till scoutlokalen.

VII. Guldkant

Hjälp oss sätta guldkant på lägret genom att bidra till lägrets fyra officiella spellistor. Håll utkik på [distriktets](#) Facebook-sida från fredag den 21 april. Under en tvåveckorsperiod fylls i tur och ordning var och en av de fyra Spotify-listorna på av era önskade låtar och musik som passar respektive listas tema. Dela gärna inläggen i era kårgrupper och lägg in era önskningar på distriktets Facebook-sida. Väl på plats på ön i sommar får ni avnjuta de färdiga spellistorna.

VIII. Utvärdering

Vi vill be er alla att avdelningsvis planera in en utvärdering med era scouter mot slutet av lägret eller under hemresan. Svaren läggs in här <https://forms.gle/D8fdn9E13UMDATPx6>. Vi påminner era lägerchefer om att skicka ut länken igen med e-post i samband med lägret.

Vi vill ha in en utvärdering per avdelning senast en vecka efter avslutat läger. På några frågor ska ni bedöma er upplevelse på en skala. Då kan ni gärna göra en handuppräckning med era scouter så ser ni vilket svar flest tycker ni ska ange.

Vi vill ha svar på sex frågor samt också få veta vilken kår och vilken gren er avdelning tillhör och hur många scouter och ledare det varit på avdelningen under lägret:

1. Hur nöjda är ni överlag med lägret? (skala 1 till 4, 1 inte alls nöjda, 4 mycket nöjda)
2. Hur nöjda är ni med lägertemat? (skala 1 till 4, 1 inte alls nöjda, 4 mycket nöjda)
3. Hur nöjda är ni med era grenaktiviteter? (skala 1 till 4, 1 inte alls nöjda, 4 mycket nöjda)
4. I vilken utsträckning tycker ni att ni fått träffa och lära känna scouter från andra kårer i distriktet? (skala 1-4, 1 inte alls stor utsträckning, 4 mycket stor utsträckning)
5. Vad var det bästa med distriktslägret?
6. Vad kan förbättras till nästa distriktsläger?

Bilaga 1 - Gemensamt lägerprogram

I tabellen på nästa sida finns en överblick av gemensamma lägeraktiviteter och även av respektive grenprogram. Ledaraktiviteterna genomförs båda lägerveckorna om annat inte anges. I bilaga 2 till 5 finns information om programmet per gren.

Missa inte!

- **Lägertidning mm dag 1:** Missa inte tidningsbuden i Strömsviken när ni rycker in. De delar ut första numret av lägertidningen till alla deltagare. Invid Djuphamn möts ni upp av en välkomstkommitté som delar ut en lägerbuff i scouternas eller ledarnas och kårfunktionärernas grenfärg. Det är roligt och praktiskt om alla lägerdeltagare alltid har på sig sin buff så alla kan se vilken gren ni tillhör.
- **Öppet hus hos kåren:** Kl. 18.30 - 20.30 under kvällen på dag 2 har vi ett gemensamt "Öppet hus" hos kårerna på lägret. Tanken är att alla kårer är beredda på att få besökare som tittar förbi och säger hej.
Om ni vill får er kår gärna ordna några aktiviteter för besökarna att prova på, ha något att bjuda på eller något annat som gästade scouter och ledare kan samlas kring.
När er lägerchef checkar in i infotältet på Lillgårn under ankomstdagen hämtar ni även ut uppgiftsblad till era lägerdeltagare till det öppna huset.
Se till att era scouter (som alltid) har en penna i scoutskjortan så de kan fylla i bladet.
- **Leda scouting under lägerveckan:** Missa inte chansen att anmäla ledare, medföljande föräldrar och kanske några av era Utmanare till kursen Leda scouting som hålls på eftermiddagen dag 3 och förmiddagen dag 4. Ni anmäler er på [Scouternas folkhögskola](#).
- **Goda initiativ under första lägerveckan** (hör gärna av er till lägerkommittén med fler egna initiativ):
 - Under första lägerveckans dag 2 till 6 erbjuder Liza Piotrowska "En bra start på dagen" med 20 minuters incheckning, kroppsscanning och meditation kl. 6.30 vid Båthuset. Medtag liggunderlag och vattenflaska! Ingen föransökan behövs. Ställs in vid regn.
 - Kl. 16 under första lägerveckans dag 3 (den 31/7) erbjuder Sonny Larsson en guidad naturvandring som utgår från Kapellet. Anmäl ditt deltagande vid info-tältet. Först till kvarn (max 20 deltagare)!
 - Yvonne Ekan Ekstrand håller i fyra en timmes informationssessioner om Eldstaden - Scouternas ramverk för hållbart scoutengagemang på Lillgårn under dag 3, 4 och 5, kl. 16.00 den 1 och 2 augusti samt kl. 9.00 den 2 och 3 augusti. Ingen föransökan krävs!
- **Lunch under äventyrarnas och upptäckarnas grendag:** Under Äventyrarnas och Upptäckarnas grendagar (dag 3 och 5) så ska scouterna på morgonen få med sig lunchen i en medhavd matlåda. Även Utmanarna som ska vara funktionärer på Äventyrarnas grendag ska ha med sig lunch i en matlåda under dag 3. Skicka gärna med Äventyrarna en frukt till mellanmål också.
Ha en plan för detta i köket och vid uthämtning av mat från intendenturen.
Notera även att Utmanarna och deras ledare äter middag utanför kåren under dag 2 och dag 5.
- **Patruller till avslutningen dag 6:** Under avslutningen av lägerprogrammet kl. 13.30 - 16.00 dag 6 så ska era scouter vara indelade i åldersblandade patruller med idealt 8 deltagare (så långt möjligt) med en bred blandning av åldersgrenar (t ex en Utmanare, tre Äventyrare och fyra Upptäckare per patrull).
Efter avslutningen så har scouterna möjlighet att göra klart de sista uppgifterna i uppgiftsboken och hämta ut sitt uppdagsmärke hos explologerna. Fundera inom kåren på om de yngre scouterna får röra sig fritt efter avslutningen, om de äldre scouterna i respektive patrull har ansvar för Upptäckarna även efter avslutningen eller om ni har en samlingspunkt i anslutning till avslutningen dit patrulledarna leder Upptäckarscouterna.
- **Anpassat program:** Alla är vi olika! Det kommer vara många deltagare på ön, mycket aktiviteter, tjo, tjim, och stoj, exempelvis under inledning och avslutning, under lägerbålet och under grendagarna. Om ni vet att ni har scouter som är känsliga för höga ljud och för när det blir lite rörigt kan det vara bra att ha en plan för hur de kan hantera situationen, kanske genom att gå åt sidan eller avstå från att delta i vissa delar av programmet.

Dag	Spårare	Upptäckare	Äventyrare	Utmanare	Ledarprogram
Dag 1 Lör 29/7 Sön 6/8		<ul style="list-style-type: none"> Inryckning Invigning kl. 19.30 vid scen vid temaby 	<ul style="list-style-type: none"> Inryckning Invigning kl. 19.30 vid scen vid temaby Äventyrartältet 	<ul style="list-style-type: none"> Inryckning Invigning kl. 19.30 vid scen vid temaby Cirkus 	<ul style="list-style-type: none"> Inryckning Invigning kl. 19.30 vid scen vid temaby
Dag 2 Sön 30/7 Mån 7/8	<ul style="list-style-type: none"> Inryckning Lägerintro kl. 16.30 vid scen vid temaby Öppet hus kårerna 	<ul style="list-style-type: none"> Vässarö program / eget program Öppet hus kårerna 	<ul style="list-style-type: none"> Kår/byuppdrag Eget program Öppet hus kårerna Äventyrartältet 	<ul style="list-style-type: none"> Kår/byuppdrag Grendag, samling kl.14.30 vid kapellet Cirkus kl. 21.30 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> "En bra start på dagen". (v1) Öppet hus kårerna
Dag 3 Mån 31/7 Tis 8/8	<ul style="list-style-type: none"> Vässarö program / eget program Kl. 16.00 - Ledarsamling vid kapellet 	<ul style="list-style-type: none"> Vässarö program / eget program 19.00 - 20.30 Upptäckardisco i Cirkus 	<ul style="list-style-type: none"> Grendag kl. 9.30 - 17.00 Öppen Cèilidh på fotbollsplanen kl. 19.15 Äventyrartältet 	<ul style="list-style-type: none"> Funktionärer Äventyrarnas grendag kl. 9.30 - 15.00 Öppen Cèilidh på fotbollsplanen kl. 19.15 Klättring kl. 18.30 - 21.00 Cirkus kl. 20.30 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> "En bra start på dagen". (v1) Leda scouting kl. 13.30 Naturvandring kapellet kl. 16.00 (v1) Öppen Cèilidh på fotbollsplanen kl. 19.15
Dag 4 Tis 1/8 Ons 9/8	<ul style="list-style-type: none"> Vässarö program / eget program Kl. 13.30 - 16.00 Grendag & Avslutning Kl. 19.00 - Lägerbål 	<ul style="list-style-type: none"> Vässarö program / eget program Kl. 19 - Lägerbål 	<ul style="list-style-type: none"> Vässarö program / eget program Äventyrartältet Kl. 19.00 - Lägerbål 	<ul style="list-style-type: none"> Vässarö program / eget program Flottbygge kl. 13.30 - 17.00 Kl. 19.00 - Lägerbål Cirkus 20.30 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> "En bra start på dagen" (v1) Kl. 9.00-12.00 - Föränmäld kurs Leda scouting Kl. 16.00 - Eldstaden (v1) Kl. 19.00 - Lägerbål
Dag 5 Ons 2/8 Tors 10/8	<ul style="list-style-type: none"> Utryckning 	<ul style="list-style-type: none"> Grendag kl. 10.00-15.00 	<ul style="list-style-type: none"> Vässarös eller eget program Kvällsaktivitet, samling scenen kl. 19.00 Äventyrartältet 	<ul style="list-style-type: none"> Vässarös eller eget program Kvällsaktivitet samling Djuphamn kl. 17.00 Cirkus kl. 22.00 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> "En bra start på dagen". (v1) Kl. 9 .00 + 16.00 Eldstaden (v1)
Dag 6 Tor 3/8 Fre 11/8		<ul style="list-style-type: none"> Förberedelse utryckning Vässarö program / eget program Gemensam avslutning kl. 13.30 - 16.00 	<ul style="list-style-type: none"> Förberedelse utryckning Vässarö program / eget program Avslutning kl. 13.30 - 16.00 Kl. 21.00 - Märkesceremoni Äventyrartältet 	<ul style="list-style-type: none"> Förberedelse utryckning Vässarö program / eget program Avslutning kl. 13.30 - 16.00 Kl. 21.00 - Märkesceremoni Båthuset kl.19.00 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> "En bra start på dagen" . (v1) Kl. 9.00 Eldstaden (v1) Avslutning kl. 13.30 - 16.00
Dag 7 Tor 3/8 Fre 11/8		<ul style="list-style-type: none"> Utryckning 	<ul style="list-style-type: none"> Utryckning 	<ul style="list-style-type: none"> Utryckning 	<ul style="list-style-type: none"> Utryckning

Bilaga 2 - Spårarprogram

Spårarprogrammet pågår under fyra dagar varav två heldagar på ön (dag 2 till 5).

Dag	Gemensamt scout- och ledarprogram	
Dag 1		
Dag 2 Sön 30/7 Mån 7/8	<ul style="list-style-type: none">InryckningIntro för Spårare kl.16.30 i temabyÖppet hus hos kårerna kl. 18.30 - 20.30	
Dag 3 Mån 31/7 Tis 8/8	<ul style="list-style-type: none">Avdelningsvis Vässaröprogram enligt schemaEgna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram	<ul style="list-style-type: none"><u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", BåthusetKl. 13.30 - 16.30 - Föranmäld kurs Leda scouting<u>Första lägerveckan</u>: Kl. 16.00 vid kapellet guidad naturvandring (föranmäls i info-tältet)Kl. 16.00 - Funktionärssamling vid kapellet för grendagen för Spårare imorgon, minst en representant per kårKl. 19.15 - 20.15, Öppen Cèilidh - skotska danser för ledare och äldre scouter på fotbollsplanen
Dag 4 Tis 1/8 Ons 9/8	<p><i>Förmiddag:</i></p> <ul style="list-style-type: none">Avdelningsvis Vässaröprogram enligt schemaEgna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram <p><i>Eftermiddag:</i></p> <ul style="list-style-type: none">Kl. 13.30 - 16.00 - Grendag & AvslutningKl. 19.00 - Lägerbål för alla på kvällen	<ul style="list-style-type: none"><u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", BåthusetKl. 9.00 - 12.00 – Föranmäld kurs Leda scouting<u>Första lägerveckan</u>: Kl. 16.00 - 17.00 - Informationspass Eldstaden, på Lillgårn.
Dag 5 Ons 2/8 Tors 10/8	<ul style="list-style-type: none">Utryckning	<ul style="list-style-type: none"><u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset<u>Första lägerveckan</u>: Kl. 9.00 - 10.00 - Informationspass Eldstaden på Lillgårn.
Dag 6		
Dag 7		

Miss inte!

- Patruller till Spårarnas grendag:** På eftermiddagen dag 4 behöver era scouter vara indelade i patruller med idealt 8 deltagare per patrull.
- Funktionärer till Spårarnas grendag:** Vi behöver få hjälp av två funktionärer per patrull med scouter, en som går runt med patrullen och en som hjälper till att bemanna kontrollerna som scouterna besöker.

Minst en representant för kårens Spårarledare behöver delta i funksamlingen vid kapellet kl. 16.00 dag 3. Där får ni information om grendagens upplägg och om vilken station era funktionärer ska bemanna. De som ska bemannas stationer samlas vid kapellet kl. 13.00 dag 4.

- Tema för Spårarnas grendag:** Temat är **hemligt** för scouterna. Men era ledare som ska bemanna kontrollerna (en per patrull med Spårarscouter) får gärna ha med sig lämplig utklädnad till mystiska väsen som Vässarös legendariska vättar.

Spårarnas första lägerdag (dag 2 på lägret)

- Kl. 16.30 samlas alla Spårare i temabyn för en pampig invigning av lägret.
- På kvällen från kl. 18.30 - 20.30 är det öppet hus hos alla kårer på ön. Det är ett utmärkt tillfälle att ta en kvällspromenad, orientera er på ön och säga hej till kårerna ni bor granne med.

Se till att era scouter får uppgiftsbladet för öppet hus och har en penna så de kan fylla i det.

Spårarnas andra lägerdag (dag 3 på lägret)

- Under andra och tredje lägerdagen kommer Spårarna avdelningsvis erbjudas möjlighet att delta i centralt bokade aktiviteter som segling, paddling och trapperspår. De erbjudna tiderna meddelas på lägerledarsamlingen den 4 maj.
- När ni inte har inbokat Vässaröprogram så skapar ni ert eget lägerprogram, antingen baserat på Vässarös programutbud som bokas i infotältet vid Lillgårn eller genom att hitta på egna aktiviteter. Ni är välkomna att utforska tema-byn, göra uppgifterna i uppgiftsboken eller låna spel och pyssel i infotältet eller vid Lillgårn. Temabyn och infotältet är bemannade kl. 9.00 - 11.30, kl. 13.30 - 16.30 samt kl. 18.30 - 20.30, utom när det är gemsamma lägeraktiviteter.
- Kl. 16.00 deltar minst en representant för kårens Spårarledare i funktionärssamlingen vid kapellet inför morgondagens grenprogram och avslutning. Representanten vidareförmedlar information om upplägget och delar ut uppdrag till övriga ledarkollegor som hjälper till vid grendagen. Förhoppningen är att alla kårer under morgondagens avslutning kan bidra med två funktionärer per Spårarpatrull, en som är med scouterna och en som bemannar kontrollerna.
- Kl. 19.15 på fotbollsplanen vid kapellet är det dags för Öppen Cèilidh - skotska danser. Det är inte en aktivitet som passar era Spårarscouter men ledare och äldre scouter är hjärtligt välkomna.
- Under eftermiddagen dag 3 och förmiddagen dag 4 på lägret hålls kursen Leda scouting. Missa inte att anmäla ledare som inte gått den innan ni åker ut till ön så ni säkrar en plats! Under första lägerveckan erbjuds en guidad naturvandring kl. 16.00 samt under dag 2, 3 och 4 fyra en-timmes informationspass om Eldstaden - Scouternas ramverk för hållbart scoutengagemang.

Spårarnas tredje lägerdag (dag 4 på lägret)

- På förmiddagen ägnar sig Spårarna åt olika typer av Vässaröprogram (centralt schema eller i egen regi). Då genomförs även det andra och sista passet på kursen Leda scouting kl. 9.00-12.00.
- På eftermiddagen kl. 13.30 - 16.00 är det dags för Spårarnas grenprogram och stora avslutning. Scouterna och medföljande ledare samlas kl. 13.30 i temabyn. Funktionärerna som ska bemanna kontrollerna samlas framför kapellet kl. 13.00.
- Efter kl.16.00 har Spårarna möjlighet att göra klart de sista uppgifterna i uppgiftsboken och hämta ut sitt uppdragsmärke hos explologerna.
- På kvällen kl. 19.00 är det dags för vårt stora lägerbål på Eldorado, lägerbålsplatsen mellan Mellanängarna och Tunet. På byledarsamlingen dag 3 får ni information om var och när er kår ska gå in till lägerbålsplatsen.
- Ni väljer själva när ni delar ut lägermärket till era Spårare. Kanske blir det alltför sent ikväll och är bättre att hitta en tid för det imorgon.

Spårarnas fjärde lägerdag (dag 5 på lägret)

- Dags för uttryckning - tack för den här gången!

Bilaga 3 - Upptäckarprogram

Upptäckarprogrammet pågår under sju dagar med fem heldagar på ön. Några kårer har valt ett förkortat Upptäckarprogram och anländer dag 2.

Dag	Gemensamt scout- och ledarprogram	
Dag 1 Lör 29/7 Sön 6/8	<ul style="list-style-type: none"> Inryckning Invigning kl. 19.30 vid scenen i temabyrn 	
Dag 2 Sön 30/7 Mån 7/8	<ul style="list-style-type: none"> Avdelningsvis Vässaröprogram enligt schema eller eget program Öppet hus hos kårerna kl. 18.30 - 20.30 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset
Dag 3 Mån 31/7 Tis 8/8	<ul style="list-style-type: none"> Avdelningsvis Vässaröprogram enligt schema Egna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram 19.00 - 20.30 Upptäckardisco i Cirkus 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset Kl. 13.30 - 16.30 - Föranmäld kurs Leda scouting <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 16.00 vid kapellet guidad naturvandring (föranmäls i info-tältet) Öppen Cèilidh - skotska danser för ledare och äldre scouter, fotbollsplanen kl. 19.15 - 20.15
Dag 4 Tis 1/8 Ons 9/8	<ul style="list-style-type: none"> Avdelningsvis Vässaröprogram enligt schema Egna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram Kl. 19.00 - Stort lägerbål för alla på kvällen Eldorado 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset Kl. 9.00 - 12.00 - Föranmäld kurs Leda scouting <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 16.00 - 17.00 - Informationspass Eldstaden på Lillgårn. Kl. 16.00 - Funktionärssamling vid kapellet för grendagen för Upptäckare imorgon, minst en representant per kår
Dag 5 Ons 2/8 Tors 10/8	<ul style="list-style-type: none"> Grendag för Upptäckare kl. 10.00-15.00 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 9.00-10.00 och kl. 16.00 - 17.00 - Informationspass Eldstaden, på Lillgårn.
Dag 6 Tor 3/8 Fre 11/8	<p><i>Förmiddag:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Förberedelse för utryckning Avdelningsvis Vässaröprogram enligt schema Egna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram <p><i>Eftermiddag:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kl. 13.30 - 16.00 Gemensam avslutning 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 9.00 - 10.00 Informationspass Eldstaden, på Lillgårn.
Dag 7 Fre 4/8 Lör 12/8	<ul style="list-style-type: none"> Utryckning 	

Missa inte!

- **Patruller till Upptäckarnas grendag:** På eftermiddagen dag 5 behöver era scouter vara indelade i patruller med idealt 8 deltagare per patrull.
- **Funktionärer till Upptäckarnas grendag:** Här behöver vi hjälp av två funktionärer per patrull med scouter, en som går runt tillsammans med patrullen och en som hjälper till att bemanna kontrollerna scouterna besöker.

Minst en representant för kårens Upptäckarleddare behöver delta i funksamlingen kl. 16.00 dag 4 vid kapellet. Där får ni information om upplägget för dagen, om vilken station era funktionärer ska bemanna samt när och var de ska vara på plats under dag 5 för en genomgång av stationen. Ni får även kartor och instruktioner era scouter ska få på morgonen dag 5.

- **Tema för Upptäckarnas grendag:** Temat är hemligt för scouterna. Men, era ledare som ska bemanna kontrollerna (en per patrull med Upptäckarscouter) får gärna ha med sig lämplig utklädnad som passar när vi tillsammans ska göra en tidsresa till vikingatidens Vässarö.
- **Matlåda och fylld vattenflaska till Upptäckarnas grendag:** Under grendagen ska era Upptäckare och ledare ha med sig lunch i en matlåda samt en fylld vattenflaska. Se till att det framgår tydligt av er packlistan att alla ska ha med en matlåda. Samma gäller för äventyrarna så om någon glömmer går det säkert att lösa så scouterna kan låna matlådor sinsemellan. Förbered också köket på att Upptäckarna behöver få med sig lunchen redan på morgonen.

Dag 1

- Kl. 19.30 samlas alla lägerdeltagare vid scenen i temabyrn för invigningen av lägret. Om ni tycker det blir för sent för era Upptäckare är ett alternativ att delta i Spårarinvigningen imorgon kl. 16.30.

Dag 2

- Under dag 2 till 4 kommer Upptäckarna avdelningsvis erbjudas möjlighet att delta i Vässarös program, segling, paddling och Trapperspår enligt ett centralt schema. De erbjudna tiderna meddelas på lägerledarsamlingen den 4 maj.
- När ni inte har inbokat Vässaröprogram så skapar ni ert eget lägerprogram, antingen baserat på Vässarös programutbud som bokas i infotältet vid Lillgårn eller genom att hitta på egna aktiviteter. Ni är välkomna att utforska temabyrn, göra uppgifterna i uppgiftsboken eller låna spel och pussel i infotältet eller på Lillgårn. Temabyrn och infotältet är bemannade kl. 9.00 - 11.30, kl. 13.30 - 16.30 samt kl. 18.30 - 20.30, utom när det är gemsamma lägeraktiviteter.
- För de upptäckare som valt nedkortat program och anländer idag så finns möjlighet att delta i Spårarinvigningen av lägret kl. 16.30 vid scenen vid temabyrn.
- På kvällen från kl. 18.30 - 20.30 är det öppet hus hos alla kårer på ön. Det är ett utmärkt tillfälle att ta en kvällspromenad, orientera er på ön och hälsa på andra kårer på ön.

Se till att era scouter får uppgiftsbladet för öppet hus och har en penna så de kan fylla i det.

Dag 3

- Se dag 2 rörande dagsprogram.
- Under eftermiddagen dag 3 och förmiddagen dag 4 på lägret hålls kursen Leda scouting. Missa inte att anmäla ledare som inte gått den innan ni åker ut till ön så ni säkrar en plats! Under första lägerveckan erbjuds en guidad naturvandring kl. 16.00 samt under dag 2, 3 och 4 fyra en-timmes informationspass om Eldstaden - Scouternas ramverk för hållbart scoutengagemang.
- Kl. 19.00-20.30 i Cirkus är det dags för lägrets stora Upptäckardisco. Ni Upptäckarleddare är på plats och håller uppsikt så alla har det bra och har kul.

Dag 4

- Se dag 2 rörande dagsprogram, och dag 3 rörande Leda scouting och andra ledaraktiviteter.
- Kl. 16.00 deltar minst en representant för kårens Upptäckarleddare i funktionärssamlingen vid kapellet inför morgondagens grenprogram. Representanten vidareförmedlar information om upplägget till övriga ledarkollegor som hjälper till vid grendagen. Dessutom får ni instruktioner till era patruller. Förhoppningen är att ni under morgondagens grendag kan bidra med två funktionärer per Upptäckarpatrull, en som är med scouterna och en som bemannar kontrollerna.
- På kvällen kl. 19.00 är det dags för vårt stora lägerbål på Eldorado, lägerbålsplatsen mellan Mellanängarna och Tunet. På byledarsamlingen dag 3 får ni information om var och när er kår ska gå in till lägerbålsplatsen.

Dag 5

- Äntligen är det dags för Upptäckarnas grendag! På funksamlingen under dag 4 får er representant instruktioner och kartor till varje patrull med scouter samt information om var och när era ledarfunktionärer ska infinna sig.
- Alla scouter och ledare ska ha med sig en matlåda med lunch under grendagen.

Dag 6

- Sista chansen under förmiddagen att njuta av Vässarö och preppa för uttryckning.
- Vi samlas kl. 13.30 på Tunet för att tillsammans avsluta lägret. Era scouter är indelade i åldersblandade patruller med Utmanare, Äventyrare och Upptäckare, idealt 8 deltagare per patrull. Väl på plats så får scouterna ett uppdrag att lösa som ska vara klart till kl. 15.30 då vi återsamlas och knyter ihop lägertemat tillsammans.
- Efter kl.16.00 finns möjlighet att göra klart de sista uppgifterna i uppgiftsboken och hämta ut sitt uppdragsmärke hos explogerna. Informera era scouter innan ni går till samlingen om vad som gäller och om när patrullerna löses upp. Har de äldre scouterna i patrullen ansvar för de yngre om de vill stanna kvar för att göra klart uppgiftsboken? Har ni en avdelningssamling med Upptäckarna efter avslutningen? Eller gör ni på något annat sätt?
- Ni väljer själva när ni delar ut lägermärket till era Upptäckare. Kanske ni planerar för en ceremoni ikväll? Era äventyrare och utmanare har möjlighet att delta i en gemensam märkesutdelningsceremoni kl. 21.00 på kvällen vid scenen. Om ni vill kanske ni hinner samla alla kårens scouter för en gemensam avslutning innan dess?

Dag 7

- Dags för uttryckning – tack för den här gången!

Bilaga 4 - Äventyrarprogram

Äventyrarprogrammet pågår under sju dagar varav fem är heldagar på ön.

Dag	Gemensamt scout- och ledarprogram	
Dag 1 Lör 29/7 Sön 6/8	<ul style="list-style-type: none"> Inryckning Invigning kl. 19.30 vid scenen i temabyrn Äventyrartältet är öppet kl. 13.30-16.30 och kl. 20.00-22.00 	
Dag 2 Sön 30/7 Mån 7/8	<ul style="list-style-type: none"> Hemligt kår- eller byupdrag för Äventyrare och Utmanare Eget program Öppet hus hos kårerna kl. 18.30 - 20.30 Äventyrartältet är öppet kl. 9.30 - 11.30, kl. 13.30 - 16.30 och kl. 18.30 - 22.00 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset Kl. 16.00 - Funktionärssamling vid kapellet för grendagen för Äventyrare imorgon, minst en representant per kår
Dag 3 Mån 31/7 Tis 8/8	<ul style="list-style-type: none"> Grendag för Äventyrare kl. 9.30-17.00 Öppen Cèilidh - skotska danser på fotbollsplanen kl. 19.15 - 20.15 Äventyrartältet är öppet kl. 18.30 - 22.00 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset Kl. 13.30 - 16.30 - Föranmäld kurs Leda scouting <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 16.00 vid kapellet guidad naturvandring (föranmäls i info-tältet)
Dag 4 Tis 1/8 Ons 9/8	<ul style="list-style-type: none"> Avdelningsvis bokad Vässaröprogram Egna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram Kl. 19.00 - Lägerbål för alla på kvällen Äventyrartältet är öppet kl. 9.30 - 11.30, kl. 13.30 - 16.30 och kl. 20.30 - 22.00 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset Kl. 9.00 - 12.00 - Föranmäld kurs Leda scouting <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 16.00 - 17.00 Informationspass Eldstaden på Lillgårn.
Dag 5 Ons 2/8 Tors 10/8	<ul style="list-style-type: none"> Avdelningsvis bokad Vässaröprogram Egna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram Kvällsprogram för äventyrare, samling vid scenen i temabyrn Äventyrartältet är öppet kl. 9.30 - 11.30 och kl. 13.30 - 16.30 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 9.00 - 10.00 och kl. 16.00 - 17.00 - Informationspass Eldstaden, på Lillgårn.
Dag 6 Tor 3/8 Fre 11/8	<ul style="list-style-type: none"> Förberedelse för utryckning Avdelningsvis bokad Vässaröprogram Egna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram Kl. 13.30 - 16.00 Gemensam avslutning Kl. 21.00 - 22.00 - Gemensam märkesutdelningsceremoni för äventyrare och utmanare vid scenen i temabyrn Äventyrartältet är öppet kl. 9.30 - 11.30 och kl. 18.30 - 21.00 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset <u>Första lägerveckan</u>: Kl. 9.00 - 10.00 Informationspass Eldstaden, på Lillgårn. Kl. 16.30 - Ledarsamling vid kapellet inför märkesceremonin ikväll.
Dag 7 Fre 4/8 Lör 12/8	<ul style="list-style-type: none"> Utryckning 	

Miss a intel!

- **Hemligt uppdrag dag 2:** Under dag 2 på lägret så får äventyrarna och utmanarna ett hemligt uppdrag (de ska inte känna till det innan invigningen) att bygga en portal vid ert eller ert och era grannkårens läger.

Innan lägret ska varje kår ha utsett en säkerhetsansvarig som håller ett öga på bygget, stöttar scouterna och ser till att portalen blir stabil och säker. Var beredda på att samverka med era grannkårer om ni får i uppdrag att bygga en gemensam portal.

Ni behöver själva ha med er gott om sisal och verktyg för portalbygget. Ta också gärna med er en kårflagga till portalen.

Ni behöver själva riva portalen på förmiddagen dag 6. Slanorna ska återlämnas där ni tog de.

- **Patruller till Äventyrarnas grendag:** Under äventyrarnas grendag (dag 3) så kommer scouternas delas in i patruller med scouter från olika kårer. Ni i kåren behöver innan samlingen på grendagen kl. 9.30 ha delat in era scouter i par med två scouter (fyra par från fyra kårer utgör en patrull med åtta scouter). Om ni är udda antal scouter föredrar vi om möjligt att scouter som inte är i ett par vid samlingen paras ihop med scouter från andra kårer som inte är i par, snarare än att ni har tre scouter från kåren i ett par.
- **Funktionärer till Äventyrarnas grendag:** Minst en representant för kårens Äventyrligare behöver delta i funksamlingen kl. 16.00 dag 2 vid kapellet. Där får ni information om upplägget för grendagen.

Vår ambition är att engagera utmanarna på lägret i genomförandet av äventyrarnas grendag. Vi kommer även behöva hjälp av er Äventyrligare på stationerna eller som back-up. Ni behöver finnas i närheten, promenera runt på banan och vara redo att stötta upp där det behövs. Alla ledare och utmanare samlas för en funksamling kl. 9.30 på Tunet där alla får veta var de ska vara.

En baskontrollant och två vuxna ledare kommer finnas på var och en av våra sex kontroller. Om det är för få Utmanare eller om mer ledarstöd behövs så hugger vi några av er ledare. Ni är lediga men i stand-by läger och redo att kallas in om och när ni behövs.

- **Tema för Äventyrarnas grendag:** Temat är hemligt för scouterna. Men, era ledare som ska stötta upp på kontrollerna får gärna ha med sig lämplig utklädnad som passar när vi tillsammans ska göra en tidsresa till medeltiden där vi ska möta ett antal hemliga sällskap, tänk mystiska kåpor och skumma figurer, typ "Rosens namn".
- **Matlåda och fylld vattenflaska till Äventyrarnas grendag:** Under grendagen ska era Äventyrare och ledare ha med sig lunch i en matlåda och fylld vattenflaska. Se till att det framgår tydligt av er packlista att alla ska ha med en matlåda. Samma gäller för upptäckarna så om någon glömmer går det säkert att lösa så scouterna kan låna matlådor sinsemellan. Förbered er också i kåren för att äventyrarna behöver få med sig lunchen redan på morgonen och gärna en frukt till mellanmåltid på eftermiddagen. Detsamma gäller utmanarna som är funktionärer på äventyrarnas grendag.
- **Speltält för Äventyrare:** Äventyrarna har ett eget speltält där de kan hänga och umgås samt låna picknickfiltar, spel och lite enkelt pyssel. Spelen lånas ut mot pant. Informera era äventyrare om att en förutsättning för att hänga i speltältet är att man hanterar det utlånade materialet varsamt och att man är schysst och respektfull mot de andra i tältet. Äventyrartältet är öppet mellan kl. 9.30 - 11.30, kl 13.30 - 16.30 och kl. 18.30 - 22.00, de dagar då äventyrarna inte har grenaktiviteter.

Dag 1

- Kl. 19.30 samlas alla lägerdeltagare vid scenen i temabyrn för en pampig invigning av lägret.
- Äventyrartältet är öppet efter invigningen till kl. 22.00.

Dag 2

- På invigningen dag 1 får äventyrarna och utmanarna i er kår eller i byn med kårer ni bor granne med ett **hemligt** uppdrag. Scouterna ska inte känna till uppdraget innan invigningen. Uppdraget är att ni ska bygga en portal till er by eller er del av lägret på anvisad plats. Scouterna får gärna bygga vidare på och förbättra portalen under hela lägret.
- På eftermiddagen och under de dagar ni inte har centralt inbokade aktiviteter så skapar ni ert eget lägerprogram baserat på Vässarös programutbud, ni kan låna spel och göra uppgifterna i uppgiftsboken i lägrets temaby och gärna hitta på egna aktiviteter.
- På kvällen från kl. 18.30 är det öppet hus hos alla kårer på ön. Det är ett utmärkt tillfälle att ta en kvällspromenad, orientera er på ön och hälsa på andra kårer på ön.
Se till att era scouter får uppgiftsbladet för öppet hus och en penna så de kan fylla i det.
- Äventyrartältet är öppet kl. 13.30 - 16.30 samt kl. 18.30 – 22.00.

Dag 3

- Idag är det dags för Äventyrarnas grendag! Scouterna samlas kl. 9.30 vid scenen i temabyrn. Alla utmanare och ledare samlas för en funksamling där ni fördelas ut på kontroller kl. 9.30 vid Tunet.
- Alla scouter och ledare har med sig en fylld vattenflaska, matlåda med lunch samt gärna en frukt till eftermiddagen. Scouterna behöver också ha med sig en kniv.
- När ni kommer till samlingen är era scouter indelade i par (2 och 2, och ev någon enstaka scout om ni är udda antal som paras ihop med en scout från en annan kår). På samlingen kombineras paren ihop med scouter från andra kårer till patruller med åtta personer (4 par).
- Programmet avslutas senast kl. 17.00 vid lägerbålsplatsen Eldorado.
- Kl. 19.15 på fotbollsplanen vid kapellet är alla ledare, äventyrare och utmanare välkomna att delta i Öppen Cèilidh - skotska danser.
- Äventyrartältet är öppet kl. 18.30 - 22.00.
- Under eftermiddagen dag 3 och förmiddagen dag 4 på lägret hålls kursen Leda scouting. Missa inte att anmäla ledare som inte gått den innan ni åker ut till ön så ni säkrar en plats! Under första lägerveckan erbjuds en guidad naturvandring kl. 16 samt under dag 2, 3 och 4 fyra en-timmars informationspass om Eldstaden - Scouternas ramverk för hållbart scoutengagemang.

Dag 4

- Under dag 4 till 5 kommer äventyrarna avdelningsvis erbjudas möjlighet att delta i Vässarös program: segling, paddling och Trapperspår enligt ett centralt schema. De erbjudna tiderna meddelas på lägerledarsamlingen den 4 maj.
- När ni inte har centralt inbokade aktiviteter så skapar ni ert eget lägerprogram baserat på Vässarös programutbud, ni kan låna spel och göra uppgifterna i uppgiftsboken i lägrets temaby och gärna hitta på egna aktiviteter.
- På kvällen kl. 19.00 är det dags för vårt stora lägerbål på Eldorado. På byledarsamlingen dag 3 får ni information om var och när er kår ska gå in till lägerbålsplatsen.
- Äventyrartältet är öppet kl. 9.30 - 11.30, kl. 13.30 - 16.30 samt kl. 20.30 - 22.00.

Dag 5

- Se dag 4 rörande dagsaktiviteter under dag 5.
- Kl. 19.00 dag 5 är det samling vid scenen i temabyrn för Äventyrarnas egen kvällsaktivitet. Scouterna behöver ha bra skor att gå i terräng med och kläder efter väder, samt om de vill myggstift eller något långärmat mot myggen.

Programmet avslutas senast kl. 21.30 på södra delen av ön. Ni behöver instruera era äventyrare om att vara tysta när de går tillbaka till sin egen by så de inte stör yngre scouter i lägerplatserna de passerar. Planera för att äventyrarna ska kunna få kvällsfika när de är tillbaka i lägret mellan kl. 21.30 och 22.30.

- Äventyrartältet är öppet kl. 9.30 - 11.30 samt kl. 13.30 - 16.30.

Dag 6

- Sista chansen idag att njuta av Vässarö, samtidigt som det är dags att preppa för utryckning.
- Ni och de kårer som ni har byggt portal med ansvarar för att riva portalen och forsla tillbaka slanor till samma plats där de togs.
- Äventyrartältet är öppet kl. 9.30 - 11.30 och kl. 18.30 - 21.00.
- Vi samlas kl. 13.30 på Tunet för att tillsammans avsluta lägret. När ni kommer till samlingen är scouterna i kåren indelade i åldersblandade patruller med utmanare, äventyrare och upptäckare, idealt 8 deltagare per patrull. Väl på plats så får scouterna ett uppdrag att lösa som ska vara klart till kl. 15.30 då vi återsamlas och knyter ihop lägertemat tillsammans.
- Efter kl.16.00 finns möjlighet att göra klart de sista uppgifterna i uppgiftsboken och hämta ut sitt uppdragsmärke hos explologerna. Informera era scouter om vad som gäller och om när patrullerna löses upp. Har de äldre scouterna i patrullen ansvar för de yngre om de vill stanna kvar för att göra klart uppgiftsboken eller har Upptäckarna en avdelningssamling där de äldre scouterna kan lämna av de yngre?
- Kl. 16.30 har vi en ledarsamling vid kapellet inför märkesceremonin ikväll. Minst en ledare per avdelning behöver delta.
- Alla Äventyrar- och Utmanaravdelningar är välkomna att delta i vår stora, häftiga gemensamma märkesceremoni kl. 21.00 vid scenen i temabyrn. Ni har själva ansvar för att ta med lägermärken till ceremonin (er lägerchef fick de när ni checkade in på ön). Ceremonin och en sista gemensam aktivitet avslutas senast kl. 23.00.
- Ni behöver instruera era äventyrare om att vara tysta när de går tillbaka till sin egen by så de inte stör yngre scouter i lägerplatserna de passerar. Planera för att äventyrarna ska kunna få kvällsfika när de är tillbaka i lägret mellan kl. 22.00 och 24.00.

Dag 7

- Dags för utryckning – tack för den här gången!

Bilaga 5 - Utmanarprogram

Utmanarprogrammet pågår under sju dagar varav fem är heldagar på ön.

Vår tanke är att de utmanare (som inte är ledarassistenter på avdelning) under ungefär en tredjedel av tiden har grenprogram för utmanare, under en tredjedel av tiden är funktionärer i aktiviteter för yngre scouter och under en tredjedel av tiden har annat program i Vässarös eller egen regi. Prioritera gärna i möjligaste mån att era Utmanare deltar i Utmanarprogrammet dag 2 och kvällsaktiviteten dag 5.

För de utmanare som är ledarassistenter för yngre scouter så kommer de och ni gemensamt överens om vilka delar av utmanarprogrammet de ska delta i.

Dag	Gemensamt scout- och ledarprogram	
Dag 1 Lör 29/7 Sön 6/8	<ul style="list-style-type: none"> Inryckning Invigning kl. 19.30 vid scenen i temabyrn Utmanarhäng i Cirkus kl. 20.30 - 24.00 	
Dag 2 Sön 30/7 Mån 7/8	<ul style="list-style-type: none"> Hemligt kår- eller byuppdag för Äventyrare och Utmanare Utmanarnas grendag, samling kl. 14.30 vid scenen i temabyrn. Utmanarhäng i Cirkus kl. 21.30 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan:</u> Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset Kl. 10.00 - Funktionärssamling vid kapellet för grendagen Utmanare, minst en representant per kår
Dag 3 Mån 31/7 Tis 8/8	<ul style="list-style-type: none"> Utmanarna är funktionärer under Äventyrarnas grendag kl. 9.30 -15.30 Öppen Cèilidh - skotska danser på fotbollsplanen kl. 19.15 - 20.15 Öppen klättring för Utmanare i Magasinet kl. 18.30 - 21.00 Utmanarhäng i Cirkus kl. 20.30 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan:</u> Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset Kl. 13.30-16.30 - Föranmäld kurs Leda scouting <u>Första lägerveckan:</u> Kl. 16.00 vid kapellet guidad naturvandring (föranmäls i info-tältet)
Dag 4 Tis 1/8 Ons 9/8	<ul style="list-style-type: none"> Avdelningsvis Vässaröprogram enligt schema Egna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram Flottbygge för Utmanare kl. 13.30 -17.00 Stort lägerbål för alla på kvällen kl. 19.00 Utmanarhäng i Cirkus kl. 20.30 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan:</u> Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset Kl. 9.00 -12.00 - Föranmäld kurs Leda scouting <u>Första lägerveckan:</u> Kl. 16.00 -17.00 Informationspass Eldstaden på Lillgårn.
Dag 5 Ons 2/8 Tors 10/8	<ul style="list-style-type: none"> Avdelningsvis Vässaröprogram enligt schema Egna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram Kvällsaktivitet för Utmanare, samling i Djuphamn kl. 17.00 Utmanarhäng i Cirkus kl. 13.30 - 16.30 och kl. 22.00 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan:</u> Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset <u>Första lägerveckan:</u> Kl. 9.00 - 10.00 och kl. 16.00 -17.00 - Informationspass Eldstaden, på Lillgårn.
Dag 6 Tor 3/8 Fre 11/8	<p><i>Förmiddag:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Förberedelse för uttryckning Avdelningsvis Vässaröprogram enligt schema 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Första lägerveckan:</u> Kl. 6.30 "En bra start på dagen", Båthuset <u>Första lägerveckan:</u> Kl. 9.00 - 10.00 Informationspass Eldstaden, på Lillgårn.

	<ul style="list-style-type: none"> Egna aktiviteter, spel, pyssel och uppgifter vid Explolog-kontoret och eget, bokad Vässaröprogram <p><i>Eftermiddag:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kl. 13.30 - 16.00 - Gemensam avslutning <p><i>Kväll:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kl. 21.00 - 22.00 - Gemensam märkesutdelningsceremoni för äventyrare och utmanare vid scenen i temabyn Utmanarhäng i Båthuset kl. 19.00 - 24.00 	<ul style="list-style-type: none"> Kl. 16.30 - Ledarsamling vid kapellet inför märkesceremonin ikväll.
Dag 7 Fre 4/8 Lör 12/8	<ul style="list-style-type: none"> Utryckning 	

Missa inte!

- Hemligt uppdrag dag 2:** Under dag 2 på lägret så får äventyrarna och utmanarna ett hemligt uppdrag (de ska inte känna till det innan invigningen) att bygga en portal vid ert eller ert och era grannkårens läger.

Innan lägret ska varje kår ha utsett en säkerhetsansvarig som håller ett öga på bygget, stöttar scouterna och ser till att portalen blir stabil och säker. Var beredda på att samverka med era grannkårar om ni får i uppdrag att bygga en gemensam portal.

Ni behöver ha med er gott om sisal och verktyg. Ta också gärna med er en kårflagga till portalen.

Planera för att riva portalen på förmiddagen dag 6. Slanorna ska återlämnas där ni tog de.

- Patruller till Utmanarnas grendag:** Under utmanarnas grendag (dag 2) så kommer scouterna delas in i patruller med scouter från olika kårer. Förhoppningen är att vi kan peppa scouterna att vara i en patrull med nya scoutvänner från andra kårer. Stäm av om någon av era scouter behöver ha en kompis från kåren i samma patrull innan ni går till samlingen och ha i så fall färdiga par med två scouter som inte vill vara själva när vi samlas.
- Funktionärer till Utmanarnas grendag:** Minst en representant för kårens Utmanarledare behöver delta i funksamlingen kl. 10.00 dag 2 vid kapellet. Räkna med att alla era Utmanarledare behövs under eftermiddagen och kvällen, men det räcker att en deltar i funksamlingen och får vidare instruktioner om samlingstid och plats för eftermiddagens aktiviteter. Räkna med att era ledare behöver vara tillgängliga från kl. 13.00, även om några kan ha en senare samlingstid.
- Tema för Utmanarnas grendag:** Temat är hemligt för scouterna men era ledare som ska stötta upp på kontrollerna får gärna ha med sig lämplig utklädnad som passar när vi tillsammans ska göra en tidsresa till år 1943 där vi ska möta Vässarös hemvärnskår och andra mystiska figurer.
- Stormkök till Utmanarnas grendag:** Till grendagen behöver ni ha med ett stormkök (inklusive bränsle samt disksaker) per fyra scouter. Utse en person som ansvarar för varje stormkök och som med stöd av sin patrull ser till att stormköket återlämnas och är rent, torrt och komplett. Vi kommer dela in patrullerna så det är två stormkök per patrull. Medtag även vattenflaska, matkit, kniv och annat till egen stormköksmatlagning, badkläder och handduk. OBS! Lägg in kostpreferenser för Utmanare och deltagande ledare [HÄR](#) senast den 1 juni.
- Matlåda, matkit och fylld vattenflaska:** Scouterna behöver ha med sig ett matkit samt en fylld vattenflaska till grendagen dag 2 samt till kvällsaktiviteten dag 5. Under dag 3 kommer scouterna vara funktionärer på Äventyrarnas grendag och ska då ha med sig lunch i en matlåda samt fylld vattenflaska. Till båda aktiviteterna kan det vara bra att ha med badkläder och handduk.
- Cirkus:** De flesta kvällarna och på eftermiddagen dag 5 (då det inte är grenaktiviteter för Utmanare) så har Utmanarna sitt alldeles egna häng i Cirkus. Här finns en rad bordsspel att låna och i matsalen strax intill finns kvällsfika och ett café med möjlighet att köpa lite annat extra gott.

Dag 1

- Kl. 19.30 samlas alla lägerdeltagare vid scenen i temabyrn för en pampig invigning av lägret.
- Utmanarhänget i Cirkus är öppet på kvällen från kl. 19.00 till 24.00.

Dag 2

- På invigningen dag 1 får äventyrarna och utmanarna i er kår eller i byn med kårer ni bor granne med ett hemligt uppdrag. Scouterna ska inte känna till uppdraget innan invigningen. Uppdraget är att ni ska bygga en portal till er by eller er del av lägret på anvisad plats. Scouterna får gärna bygga vidare på och förbättra portalen under hela lägret.
- Vi samlas kl. 14.30 vid scenen i temabyrn för Utmanarnas grendag. Scouterna ska ha med sig badkläder, matkit, fylld vattenflaska och ett stormkök per fyra scouter som en av scouterna har ansvar för. Vi lånar Vässarös stormkök till ledarpatrullerna. Se gärna till att Utmanarna har ätit mellanmål (en frukt eller liknande) innan de ger sig ut.

OBS! Lägg in kostpreferenser för Utmanare och deltagande ledare [HÄR](#) senast den 1 juni.

Alla behöver ha bra skor att gå i terräng med och kläder efter väder, samt om de vill myggstift eller något långärmat mot myggen.

Programmet avslutas senast kl. 22.00. Ni behöver instruera era utmanare om att vara tysta när de går tillbaka till sin egen by så de inte stör yngre scouter i lägerplatserna de passerar. Utmanarna kan få kvällsfika i Matsalen om de vill men planera också för de ska kunna få kvällsfika i byn när de kommer tillbaka om någon föredrar det.

- Utmanarhänget i Cirkus är öppet på kvällen från kl. 21.30 till 24.00.

Dag 3

- Vi hoppas att alla Utmanare ställer upp som funktionärer under Äventyrarnas grendag! Alla Utmanare samlas kl. 9.30 vid Tunet för en instruktion om upplägget för dagen. Räkna med att vara klara vid halv fyra-tiden.
- Utmanarna som är funktionärer ska med sig en matlåda med lunchmatsäck och en fylld vattenflaska samt kläder efter väder, handduk och gärna badkläder som kan behövas på någon av stationerna.
- Om någon utmanare är ledarassistent för yngre scouter är det okej att vara med de istället. Om någon utmanare vill passa på att gå kursen Leda scouting under eftermiddagen dag 3 och förmiddagen dag 4 är det också okej att inte delta av den anledningen. Missa inte att anmäla de som vill delta i kursen innan ni åker ut till ön så ni säkrar en plats!
- Under första lägerveckan är utmanarna också välkomna att delta i den guide naturvandringen som startar kl. 16 i kapellet eller i en-timmes informationspassen om Eldstaden - Scouternas ramverk för hållbart scoutengagemang, exempelvis kl. 16.00 dag 3 eller kl. 9.00 dag 4.
- Kl. 18.30-21.00 är Magasinet reserat för ett öppet utmanarhäng med klättring.
- Kl. 19.15 på fotbollsplanen är alla ledare, äventyrare och utmanare välkomna att delta i Öppen Cèilidh - skotska danser.
- Utmanarhänget i Cirkus är öppet på kvällen efter Upptäckardiscot från kl. 20.30 till 24.00.

Dag 4

- Under dag 4 till 5 kommer utmanarna avdelningsvis erbjudas möjlighet att delta i Vässarös program, segling, paddling och Trapperspår enligt ett centralt schema. De erbjudna tiderna meddelas på lägerledarsamlingen den 4 maj.

- När ni inte har centralt inbokade aktiviteter så skapar ni ert eget lägerprogram baserat på Vässarös programutbud, ni kan låna spel och göra uppgifterna i uppgiftsboken i lägrets temaby och gärna hitta på egna aktiviteter.
- Alla Utmanare är välkomna att delta i vårt öppna flottbyggarpass för Utmanare som startar kl. 13.30 i Fladan.
- På kvällen kl. 19.00 är det dags för vårt stora lägerbål på Eldorado, lägerbålsplatsen mellan Mellanängarna och Tunet. På byledarsamlingen dag 3 får ni information om var och när er kår ska gå in till lägerbålsplatsen.
- Utmanarhänget i Cirkus är öppet på kvällen från kl. 20.30 till 24.00.

Dag 5

- Se dag 4 rörande dagsaktiviteter under dag 5.
- Kl. 17.00 dag 5 är det samling för alla Utmanare och Utmanarledare i Djuphamn för Utmanarnas egen kvällsaktivitet. Scouterna behöver ha med matkit, fylld vattenflaska och kläder efter väder. Aktiviteten avslutas kring kl. 22.00.
- Ni behöver instruera era utmanare att vara tysta när de går tillbaka till sin egen by så de inte stör yngre scouter i lägerplatserna de passerar. Planera för att utmanarna ska kunna få kvällsfika när de är tillbaka i lägret mellan kl. 22.00 och 24.00.
- Utmanarhänget i Cirkus är öppet kl. 13.30 till 16.30 och kl. 22.00 till 24.00.

Dag 6

- Sista chansen att njuta av allt Vässarö har att erbjuda och preppa för uttryckning.
- Ni och de kårer som ni har byggt portal med ansvarar för att riva portalen och forsla tillbaka slator till samma plats där de togs.
- Vi samlas kl. 13.30 på Tunet för att tillsammans avsluta lägret. När era scouter kommer till samlingen är de indelade i åldersblandade patruller med utmanare, äventyrare och upptäckare, idealt 8 deltagare per patrull. Väl på plats så får scouterna ett uppdrag att lösa som ska vara klart till kl. 15.30 då vi återsamlas och knyter ihop läger temat tillsammans.
- Efter kl.16.00 finns möjlighet att göra klart de sista uppgifterna i uppgiftsboken och hämta ut sitt uppdragsmärke hos explogerna. Informera era scouter om vad som gäller och om när patrullerna löses upp. Har de äldre scouterna i patrullen ansvar för de yngre om de vill stanna kvar för att göra klart uppgiftsboken eller har Upptäckarna en avdelningssamling där de äldre scouterna kan lämna av de yngre?
- Kl. 16.30 har vi en ledarsamling vid kapellet inför märkesceremonin ikväll. Minst en ledare per avdelning behöver delta.
- Alla äventyrar- och utmanaravdelningar är välkomna att delta i vår stora, häftiga gemensamma märkesceremoni kl. 21.00 vid scenen i temaby. Ni har själva ansvar för att ta med lägermärken till ceremonin (er lägerchef fick de när ni checkade in på ön). Ceremonin och en sista gemensam aktivitet avslutas senast kl. 23.00.

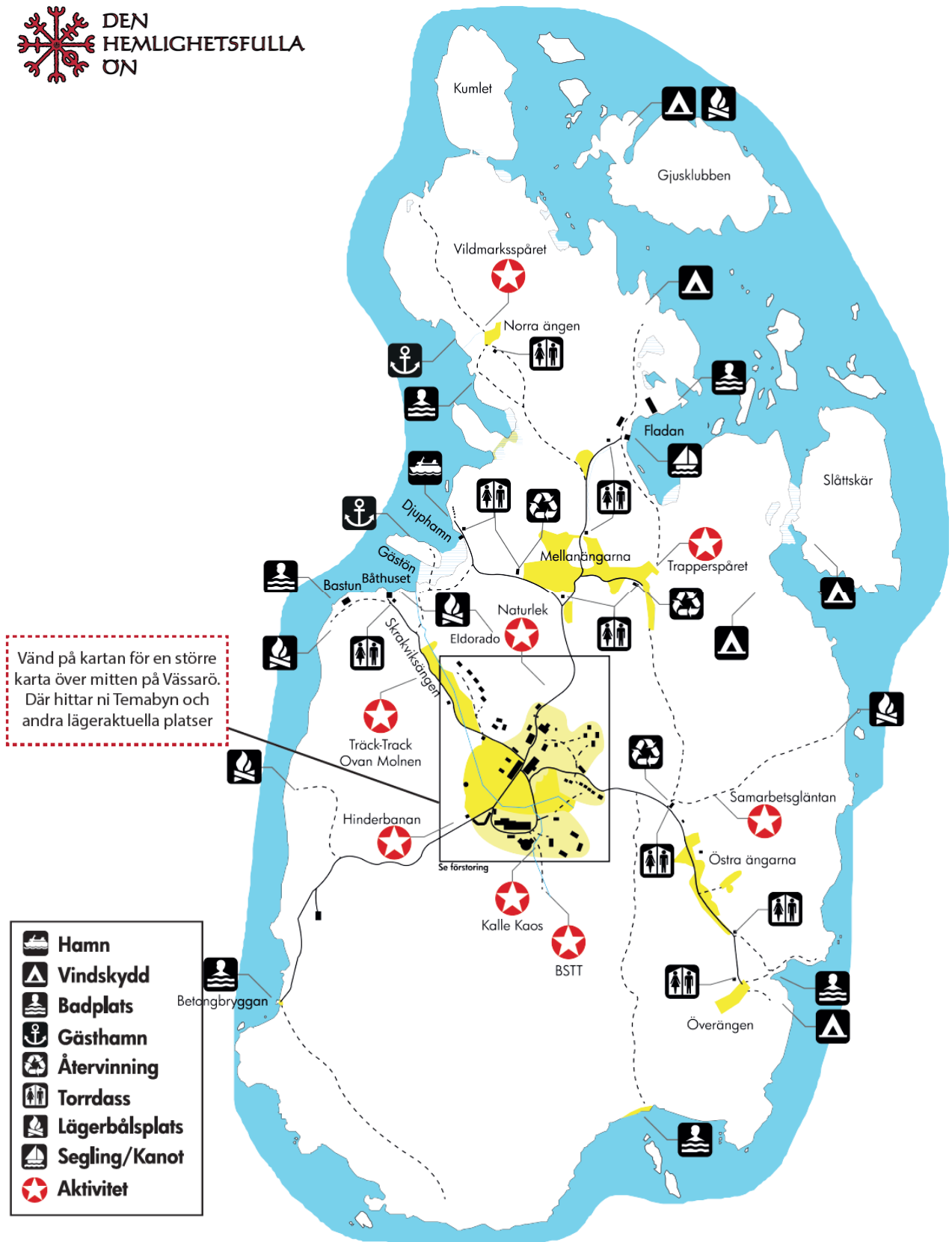
Ni behöver instruera era utmanare om att vara tysta när de går tillbaka till sin egen by så de inte stör yngre scouter i lägerplatserna de passerar.

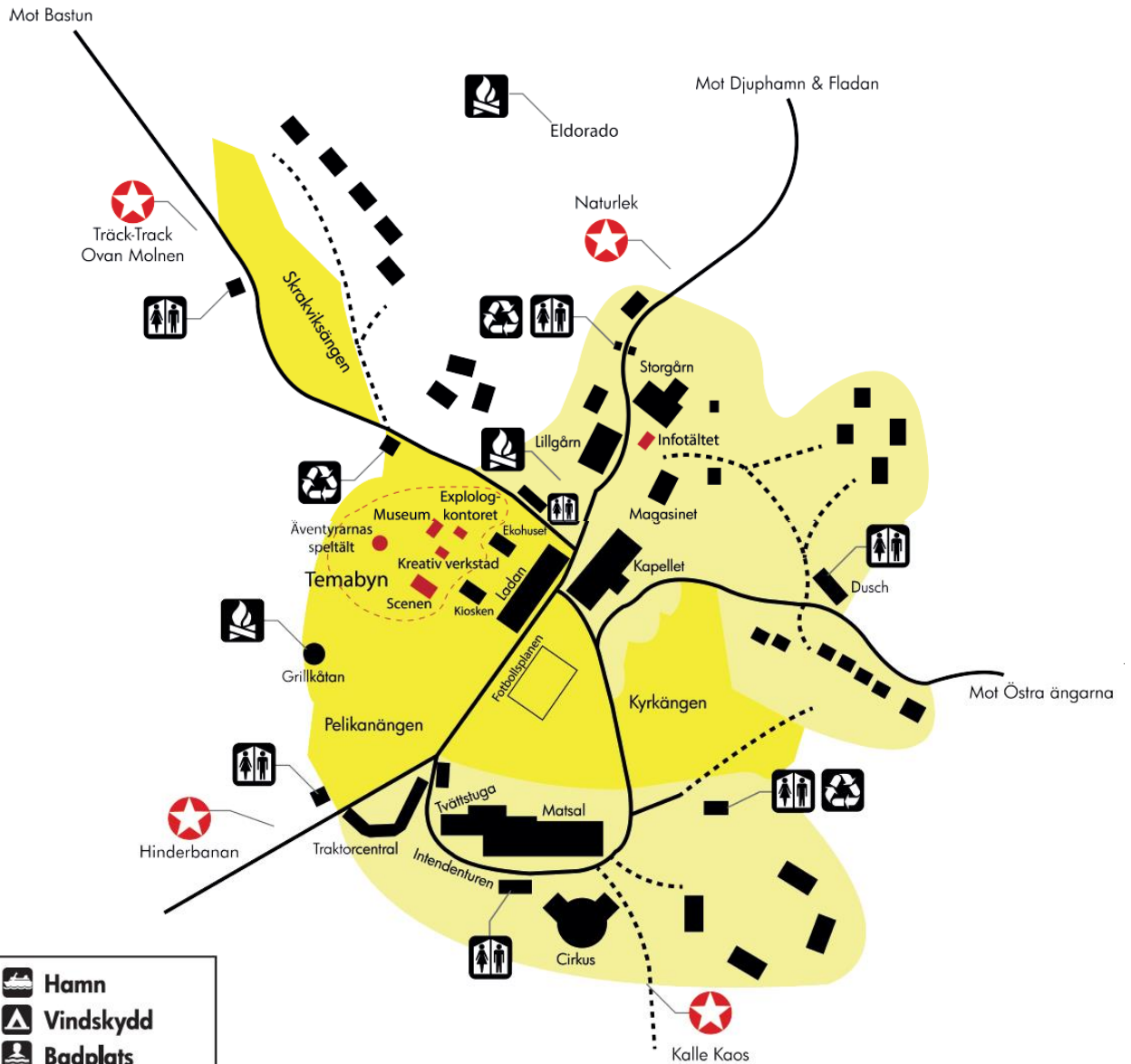
- Idag, under sista kvällen, har Utmanarna har möjlighet att hänga i Båthuset från kl. 19.00 till 24.00.

Dag 7

- Dags för uttryckning – tack för den här gången!

Bilaga 6 - Kartor över Vässarö

- Hamn
- Vindskydd
- Badplats
- Gästhamn
- Återvinning
- Torrdass
- Lägerbålsplats
- Segling/Kanot
- Aktivitet